

Scenariusz zajęć

I etap edukacyjny, uczeń kończący klasę I, edukacja przyrodnicza

Temat: Segreguję śmieci

Treści kształcenia:

- 1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:
 - h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych.

Dodatkowe:

Edukacja polonistyczna

- 1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:
 - a) obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia.
 - b) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno.

2) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

- a) rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy.

Edukacja plastyczna

- 1) wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura.

Zajęcia techniczne

- 2) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:
 - a) utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie); sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- Zna pojęcia: „śmieci”, „segregacja”, „recykling”,
- Potrafi odróżnić, co jest odpadem, a co nie,
- Rozumie sens gromadzenia i segregowania śmieci,
- Rozpoznaje pojemniki do segregowania odpadów,
- Potrafi współpracować w grupie.

Nabywane umiejętności:

Uczeń:

- Wie, w którym momencie przedmioty stają się odpadami,
- Rozwija twórcze myślenie i wyobraźnię,
- Wyrzuca śmieci do odpowiednich pojemników, np. szklaną butelkę do pojemnika „szkło”,
- Rozwija zdolności manualne,
- Prawdłowo rozpoznaje i nazywa kolory.

Kompetencje kluczowe:

- Porozumiewanie się w języku ojczystym,
- Umiejętność uczenia się,
- Kompetencje społeczne i obywatelskie.

Środki dydaktyczne:

- Przykładowe odpady: zużyte kartki papieru, plastikowe pojemniki, słoiki po produktach żywnościowych,
- Kartonowe pudełka oznakowane jako pojemniki na papier, szkło i plastik,
- Bibuła, plastelina, kredki, flamastry, klej, papier kolorowy samoprzylepny,
- Kasza, ryż, ziarna zbóż,
- Sprzęt multimedialny (komputer, tablica interaktywna/rzutnik),
- Zasoby multimedialne: prezentacja multimedialna („Wiem, jak segregować śmieci!”), ilustracje: ikony-znaki recyklingu, ilustracja („Zanim wyrzucisz, pamiętaj!”),
- Wydrukowane znaki recyklingu z zasobu multimedialnego.

Metody nauczania:

- Podające: wyjaśnienie, pogadanka,
- Problemowa: dyskusja dydaktyczna,
- Praktyczna: pokaz.

Formy pracy:

- Zbiorowa jednolita,
- Indywidualna jednolita.

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Wprowadzenie do tematu lekcji. Nauczyciel rozsypuje na środku sali różne odpady, np. opakowania po jogurcie, starą gazetę, słoik po dżemie, ulotki, plastikowe butelki, torebki foliowe, opakowania po CD i zadaje pytanie: „Co to jest?”. Następnie inicjuje dyskusję o tym, co jest śmieciem, a co nie, a także kiedy coś staje się śmieciem. Dla przykładu można pokazać opakowanie chusteczek higienicznych i zadać pytanie: „Czy to jest śmieć?”, a następnie wyjąć chusteczki i spytać o puste opakowanie: „A czy to teraz jest śmieć? Czy należy go wyrzucić?”. Po wprowadzeniu uczniowie wiedzą, co to są śmieci, po co je gromadzimy, a także potrafią odróżnić, co jest śmieciem, a co nie.

Etap realizacji

Nauczyciel prezentuje uczniom trzy kartonowe pudełka oznakowane jako pojemniki na papier, szkło i tworzywa sztuczne (plastik). Prosi dzieci, aby wśród przyniesionych wcześniej odpadków spróbowały znaleźć te papierowe. Ochotnicy wyrzucają odpowiednio pozostałe śmieci do przeznaczonych dla nich pojemników.

Następnie nauczyciel pyta: „Jak myślicie, co właśnie zrobiliśmy?”. Uczniowie podają odpowiedzi, prowadzący zajęcia kieruje rozmową tak, aby padło hasło „segregacja śmieci”. Zadaje pytania pomocnicze: „Po co segregujemy śmieci?”. Sugerowana odpowiedź brzmi: po to, żeby móc je ponownie wykorzystać, czyli poddać je recyklingowi. Nauczyciel pokazuje

znak recyklingu (ilustracja z zasobu multimedialnego) i prosi uczniów, by zastanowili się, dlaczego właśnie taki symbol oznacza proces odzyskiwania materiałów z odpadków. Pyta:

- Czy dzieci widziały już gdzieś taki znak (np. na wyrzuconych opakowaniach, na pojemnikach do segregacji)? Tłumaczy, że jeśli na produktach znajduje się taki symbol, to oznacza, że po użyciu może być on ponownie wykorzystany.
- Czy dzieci widziały w okolicach swoich domów kolorowe pojemniki, do których wyrzuca się śmieci? Uczniowie dochodzą do wniosku, że istnieje kilka kontenerów do segregowania śmieci, a każdy z nich jest oznaczony innym kolorem.

Prowadzący zajęcia podaje przykłady odpadków, które mogą i powinny być segregowane i przeznaczone do powtórnego użycia, np. papier: papier toaletowy, gazetowy, tektura falista; metal, puszki, kapsle itp.: przedmioty aluminiowe, plastik: tworzywa sztuczne itp.

Kolejnym punktem zajęć jest prezentacja z zasobu multimedialnego przedstawiająca różne pojemniki i przykłady segregowanych w nich odpadków.

Następnie nauczyciel dzieli uczniów na grupy i oznacza je kolorami, które odpowiadają barwom pojemników na odpady. Każda grupa otrzymuje zadanie pomalowania i udekorowania kontenera na dane odpady za pomocą bibuły, kredek, plasteliny, flamastrów. Dzieci dostają również wydrukowany wcześniej przez nauczyciela symbol recyklingu (zasób edukacyjny), który nakleją na karton. Później wszyscy wspólnie sprzątaj.

Nauczyciel zwraca uwagę, że śmieci czasem trzeba wcześniej przygotować do segregacji. Wyświetla ilustrację (może ją również wcześniej wydrukować, jeśli nie ma rzutnika) z zasobu multimedialnego. Dzieci komentują, co widzą na obrazkach i co to znaczy „przygotować odpady do recyklingu”. Prowadzący zajęcia powinien wspomnieć, że niektóre odpady przed segregacją trzeba umyć, np. słoik po dżemie.

Następnie nauczyciel prosi, aby uczniowie zastanowili się, czy wszystkie śmieci, które znalazły się w kartonach, trzeba wyrzucić. Czy któreś można ponownie wykorzystać? W jaki sposób? Pokazuje np. pusty słoik i pyta: „Czy to można jeszcze wykorzystać? Co można z tym zrobić?”. Dzieci zgłaszają swoje pomysły (wazon, pojemnik na kredki, ozdoba itp.). Następnie otrzymują czyste słoiki po dżemie i dekorują je, wykorzystując różne materiały, np. kaszę, ryż, ziarna zbóż, plastelinę, papier kolorowy itp. Po zakończeniu pracy sprzątaj.

Etap końcowy:

Na zakończenie zajęć uczniowie wraz z nauczycielem idą sprawdzić, jakie pojemniki na segregację odpadów znajdują się w szkole lub w jej najbliższej okolicy i gdzie są ustawione (jeśli takie są). Do dużych pojemników wyrzucają zebrane wcześniej śmieci z kartonowych pudełek. Wracają do klasy i zostawiają pudełka w wyznaczonym miejscu. Zobowiązują się też do segregacji śmieci.

Dodatkowo:

Z wykorzystaniem zasobów opisanych w scenariuszu nauczyciel ma możliwość zauważyć objawy lub ryzyko daltonizmu, czyli trudności w rozpoznawaniu kolorów: zielonego, żółtego, czerwonego.

Prowadzący zajęcia może też zauważyć objawy problemów logopedycznych:

- seplenienie: nieprawidłowa wymowa głosek z szeregów syczącego (s, z, c, dz), szumiącego (sz, ż, cz, dż) oraz ciszącego (ś, ź, ć, dź),

- mówienie przez nos, oddychanie przez usta,
- nieprawidłowa wymowa: sz, ż, cz, dż, r.

Słowa kluczowe:

segregacja śmieci, segregacja odpadków, recykling, pojemniki do segregowania, papier, szkło, tworzywa sztuczne, plastik

